

переключення. Нащастя, це одна з тих навичок, які закріплюються надовго, необхідно лише докласти необхідних зусиль.

Виходячи з досвіду багатьох перекладацьких шкіл світу, краще спочатку виробити навички без переключення (тренінг на одній мові), а потім вже з переключенням.

ТЛУМАЧЕННЯ ТЕМАТИЧНОЇ ГРУПИ "ОСВІТА" В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

Доп. – викл. Жулавська О.О.

До тематичної групи належить лексика, яка об'єднується спільною темою, хоча спорідненості між такими словами на перший погляд не спостерігається. Тематичні групи охоплюють лексику, яка описує одну типову ситуацію та включає різні частини мови. З огляду на те що концепт освіти в англійській та українській реаліях різняться, то і слова, що складають ці групи, будуть різними. Доцільно провести дослідження, метою якого є виявлення подібностей та розбіжностей у тематичній групі "Освіта" в англомовній та україномовній реаліях.

Згідно із тлумачним словником Хорнбі слово *school* має значення закладу де навчаються діти, або будівлі, що використовується таким закладом, або факультет університету. Треба зазначити, що значення цих слів в українській мові співпадає із англійською. Тому можна сказати, що ці слова мають повні еквіваленти в українській мові.

В українській мові існують такі лексичні одиниці, еквіваленти до яких в англійській мові підібрати досить складно. Візьмемо українське слово *училище*.

Саме такого навчального закладу в англійській реалії не існує, а тому і повного еквіваленту не існує. Мусимо підібрати не повний, а частковий еквівалент до цього слова. Згідно із словником українське слово *училище* перекладається англійською мовою, *school*.

В англійській мові існують лексичні одиниці, денотативне значення яких *school*, але воно виражено іншими словами. В

українській мові не існує ні повного, а ні часткового еквіваленту цих слів. Це пояснюється присутністю екстралінгвістичного фактору, який зумовлює розуміння англійцями цих реалій, та не розуміння їх людьми, які живуть на Україні. В такому разі спрацьовує описовий переклад.

Потрібно також зазначити, що англійське слово *school* має більш ширший спектр понять, ніж українське слово *школа*. В англійській мові словом *school* позначаються і дійсно школа, і вищі навчальні заклади, і спеціальні школи. В українській же мові слово *школа* має значення загальноосвітньої школи, спеціальної школи, але немає інших значень, що має англійське слово.

Можна зробити висновок, що в тих випадках, коли англійською та українською мовою слова позначають подібні явища, треба говорити про повну еквівалентність при перекладі. У тому ж разі якщо в одній із мов не існує схожого денотату, то буде мати місце переклад з частковою еквівалентністю, або описовий переклад.

Англійське слово *pupil* найчастіше перекладається українською як *учень*. Тлумачний словник англійської мови дає нам значення *pupil*, як "людини, яка навчається у школі, або у приватного вчителя". У тлумачному словнику української мови слово *учень* має таке значення "той, хто навчається у школі або професійно-технічному училищі". Тому якщо в мові слово *pupil* використовується у значенні українського слова *учень* "той, хто навчається професійно-технічному училищі", то еквівалентом цього слова в англійській мові буде слово *student*.

Лексичними одиницями, що викликають інтерес з огляду на їх переклад українською та англійською є два синонімічних дієслова *study* та *learn*. Еквівалентами цих лексичних одиниць в українській мові є слова: *навчатися, учити, вивчати, займатися*.

Згідно із тлумачним словником англійське дієслово *learn* має значення "отримувати знання чи навички за допомогою навчання", а дієслово *study*, що є синонімом *learn*, має значення "присвячувати час та сили навчанню та оволодінню якимись знаннями, особливо у коледжі чи університеті". У тлумачному словнику української мови слово *навчатися* має значення "засвоювати якісь знання". Згідно із

цими значеннями при перекладі ці слова являються повними еквівалентами.

Аналізуючи тематичну групу "Освіта" в англійській та українській мовах, ми зіткнуємося з декількома групами слів. А саме, слова, що позначають в англійській та українській мовах явища чи реалії, які у цих націй співпадають, можна віднести до однієї групи. Слова, що позначають явища та реалії, які співпадають частково, можна віднести до іншої групи. До третьої групи можна віднести слова англійської мови, що позначають такі реалії, еквівалента яких в українській дійсності або в англійській не існує. До цієї групи слів належать ономастичні одиниці, які є відомими лише для носіїв англійської або української мов.

Треба зазначити, що у цих лексичних одиницях культурний компонент переважає над лексичним і для носіїв кожної з мов вони не зрозумілі без описового перекладу.

Проаналізувавши зазначені лексичні одиниці англійської та української мов можна зробити висновок, що при перекладі має місце як повна і часткова еквівалентність, так описовий переклад. Вибір же способу перекладу залежить від самого перекладача та від контексту.

ЗАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА КОНТРАСТИВНІ АСПЕКТИ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ БІБЛІЙНИХ ВИРАЗІВ

Доп. - Дорда М.А., ПР-01
Наук. кер. - ст. викл. Козловська Г.Б.

Одним із перспективних напрямів у вітчизняній та зарубіжній лінгвістиці є вивчення процесів фразотворення та лексикографічної фіксації фразеологічних одиниць. Розвиток лінгвістики та досягнення суміжних в мовознавством наук привели до того, що на даному етапі більшої актуальності набуває когнітивна орієнтація досліджень.

Особливий інтерес представляють фразеологічні одиниці біблійного походження. Це обумовлено досить високою частотою вживання біблеїзмів у мовах і тією роллю, що зіграла Біблія в